

Huittisten oppaiden aineistoa:

Kirkon opasmateriaali

Kirkon ulkopuoli

Huittisten kirkon mielenkiintoisimpiin kohtiin kuuluu itäsakaran päätyseinä, joka on säilynyt meidän päiviimme melkein samanlaisena, miksi se 1490-luvulla rakennettiin. Koska yläosaan haluttiin monenlaisia kuvioita, se rakennettiin tiilistä, alaosaa taas tehtiin kivistä, koska tiilet olivat tuohon aikaan harvinaisia ja kalliita. Tiilimuurauksessa käytettiin keskiajalle ominaista ns. munkkilimitystä, jossa joka kolmas tiili on kohtisuorassa muita tiiliä vastaan sitoen siten tiilikerroksen sen takana oleviin kerroksiin.

Seinässä esiintyvät kaikki ns. satakuntalaisen kirkon tunnusmerkit: kolmilehtikomero, ruusukomero ja kaksi vaakunakilpikomeroa, joista viimeksi mainittua tavataan Suomessa Huittisten lisäksi vain yhdessä paikassa, Ulvilan kirkossa. Lisäksi seinässä on suurikokoinen risti, porraskuvio ja kaksi nauhakomeroa. Komeroitten pohjiin on maalattu punertavalla maalilla kuvioita, kolmilehtikomeron

6

vasemmanpuoleisessa osassa on Särkilahden vaakunan kuviot, tähti ja risti. Oikeanpuoleisessa vaakunakilpikomerossa on erään tulkinnan mukaan kuvattuna piispanhiippa ja kuvio, jota riimukalenterissa käytettiin Pyhän Ristin päivän merkkinä. Vasemmalla vaakunakilpikomerossa ja kolmilehtikomeron yläosassa on puuaiheinen kuva, kolmilehtikomeron oikeanpuoleisessa osassa risti. Porraskuvio esiintyy vähän vaillinnaisena, koska kattoa jouduttiin 1790-luvun korjauksen yhteydessä laskemaan. Ulkoseinissä olevia maalauksia tavataan varsin harvoissa keskiaikaisissa kirkoissa. Erikoisuutena on kolme ihmisen kasvoja kuvaavaa saviteosta, jollaisia Suomessa tavataan Huittisten lisäksi vain Hattulan kirkossa. Kasvokuvioitten tarkoitusta ei liene pystytty selvittämään. Myös itäsakaran eteläseinällä on kaksi pientä kolmilehtikomeroa ja yksi kasvokuva.

Pääoven vasemmalla puolella on kiveen hakattuna merkintä C.B. 18 21/4 09. Se on hakattu muistoksi siitä, että Huittisten silloisen kappalaisen Henrik Krusbergin vaimo Christina Betulin kuoli mainittuna päivänä 21.4.1809, ja hänet lienee haudattu merkinnän läheisyyteen. Tornin kyljessä on kivi, johon on hakattu merkintä Johan Savonius 1794. Savonius oli seurakunnan lukkarina ja samalla kirkonisäntänä tornin rakentamisen aikaan ja hän lienee toiminut työjohtajana rakennustöissä. Itäsakaran päätyseinässä on hakattuna kirjaimet C.E. Ne tarkoittanevat edellä mainitun Savoniuksen ensimmäistä vaimoa Catarina Esbjörniä, joka kuoli 14.8.1808 ja joka on nähtävästi haudattu merkinnän lähelle. Tällaiset ulkoseinissä olevat merkinnät ovat Suomen kirkoissa hyvin harvinaisia.

Kirkon katto on alunperin ollut paanuista, myöhemmin rautapellistä; nykyinen kuparikatto tehtiin v. 1952. Yhteen tornin räystäällä olevaan kattopeltiin on maalattu katontekijöiden nimikirjaimet OM, EV, AN ja KK.

Hautausmaan ympärillä oleva kiviaita rakennettiin 1790-luvun kirkon laajennuksen yhteydessä ja samalla nähtävästi myös kivinen portti eli läpikäytävä. Kirkkotien puolella olevissa rautaporteissa on vuosiluvut 1838 ja 1894.